

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Факультет мистецтв імені Анатолія Авдієвського

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

**«Методика викладання музичних дисциплін»
(МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ВОКАЛУ)**

Середня освіта (Музичне мистецтво)
(назва освітньої програми)

Рік навчання 2, семестр 3
для всіх форм навчання

Галузь знань
А Освіта
Спеціальність
А4 «Середня освіта»
Предметна спеціальність
А4.13 «Мистецтво.Музичне
мистецтво»
Освітній рівень
другий (магістерський)

**Кафедра
та викладач**

Кафедра вокального виконавства
Викладач/викладачі: **Тоцька Людмила Олексіївна**
Кандидат педагогічних наук, Ph.d, доцент, професор кафедри вокального виконавства
Лінк на профіль викладача на сайті факультету чи у Google Scholar
https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=list_works&hl=uk&user=tADztz0AAAAJ
E-mail: (адреса корпоративної пошти викладача) l.o.totska@npu.edu.ua
Лінк на курс в Moodle (за наявності) *:

**I. Основна мета/цілі
навчання**

Набуття та поглиблення знань ресурсів майбутніх викладачів вокалу, підвищення теоретичного, методологічного та методичного рівня знань для вирішення специфічних співацьких (вокальних) задач, інтегруючи їх зі спеціальними музично-педагогічними завданнями навчання, виховання й розвитку школярів, трансформуючи у практику співацького навчання основні принципи української вокальної педагогіки.

**II. Місце навчальної
дисципліни в
освітній програмі***

Спеціальність А4 Середня освіта. **Освітньо-професійна програма:** Середня освіта (Музичне мистецтво), цикл вибіркових дисциплін поглибленої фахової підготовки. Термін навчання 1.4.

**III. Обсяг
навчальної
дисципліни**

<i>Форма навчання</i>	<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	3	3
<i>Загальна кількість годин</i>	90	90
<i>Лекційні заняття</i>	10	4
<i>Семінарські/практичні заняття</i>	12	6
<i>Самостійна робота</i>	68	80

IV. Короткий зміст навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Сутність обраної дисципліни: сольний спів як вид музичного виконавства; вокальне виховання, навчання і розвиток майбутніх викладачів вокалу.</p> <p>Тема 2. Наукові принципи, підходи, методи навчання сольного співу з позицій різних манер співу та української вокальної педагогіки.</p> <p>Тема 3. Будова голосового апарату та функції звукоутворюючих органів.</p> <p>Тема 4. Вокальне дихання. Опора звуку, автоматизація навичок співацького вдиху-видиху у фонаційному процесі.</p> <p>Тема 5. Види атак звуку, їх значення для створення художнього образу вокального твору.</p> <p>Тема 6. Класифікація співацьких голосів. Діапазон і регістри співацького голосу за різними манерами співу. Прийоми і методи визначення типу співацького голосу.</p> <p>Тема 7. Фонопедичний метод. Акустичні явища утворення приголосних та голосних звуків, утворення фонем та орнаментика звуково-мовленнєвого потоку.</p> <p>Тема 8. Підбір вокального репертуару за технічними ознаками: робочий діапазон; перехідні ноти; тембр голосу; характер звучання гранично високих і гранично низьких нот співацького діапазону.</p> <p>Тема 9. Організація навчально-творчої репетиційної роботи у вокальному класі (онлайн, офлайн).</p> <p>Тема 10. Концертний виступ як форма професійної самореалізації. Аналіз сценічного досвіду.</p>
---	--

V. Результати навчання	<p>ПР3. Розуміти суть педагогічної діяльності, її основні види та специфіку.</p> <p>ПР3. Знати психологічні чинники готовності вчителя до здійснення мистецько-освітньої діяльності.</p> <p>ПР5. Уміти здійснювати аналіз, інтерпретацію сучасних освітніх явищ, тенденцій розвитку мистецької освіти, музичного мистецтва; вміння узагальнювати передовий професійний досвід та впроваджувати сучасні інноваційні технології в освітню практику.</p> <p>ПР9. Знати і вміння реалізовувати в практичній діяльності компетентнісний підхід до процесу навчання, особистісно орієнтовані освітні технології, критично оцінювати власну професійну діяльність, втілювати стратегію саморозвитку та фахового самовдосконалення.</p> <p>ПР12. Володіти загальним та спеціальним термінологічним тезаурусом в галузі музичної педагогіки.</p>
-------------------------------	--

VI. Порядок і критерії оцінювання	<p><i>Поточний контроль</i> виконання завдань на практичних заняттях, модульна контрольна робота, виконання індивідуальних завдань.</p> <p><i>Підсумковий контроль</i> залік у 3 семестрі</p>
--	---

Критерії оцінювання

Під час практичних занять: повнота розкриття питання; логіка викладення, культура мовлення; впевненість та аргументованість; використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Під час виконання практичних завдань: повнота розкриття питання; цілісність, систематичність, логічна послідовність, уміння формулювати висновки..

Рівень відповідності критеріям

Творчий рівень (90 – 100 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, креативно розв'язує практичні завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки,

займається самоосвітою, здатен брати активну участь в творчих проєктах, вокальних конкурсах і фестивалях.

Високий рівень (80 – 89 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну в необхідному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах навчальної дисципліни, виконав практичні завдання до кожної теми, проте у процесі виконання допускає деякі неточності.

Достатній рівень (70 – 79 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не виконав практичні завдання до окремих тем курсу, допускає неточності у виконанні інших завдань.

Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач загалом опанував навчальну дисципліну, але більшість тем засвоїв поверхово, допускає багато недоліків під час виконання практичних завдань.

Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач загалом засвоїв навчальну дисципліну, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно виконати практичні завдання до більшості тем курсу.

Незадовільний рівень: 35 – 59 балів з можливістю повторного складання. Здобувач частково засвоїв навчальну дисципліну, не виконав практичні завдання до більшості тем, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку; 0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни. Здобувач не виконав більшості практичних завдань, не володіє навчальним матеріалом.

VII. Політика курсу* *Коротко описують основні вимоги чи важливі зауваги для організації вивчення навчальної дисципліни (що не суперечать законодавству України та нормативним документам Університету), наприклад: правила поведінки на заняттях, дедлайни та умови для перескладання завдань, застереження щодо дотримання норм академічної доброчесності тощо.*

Політика щодо відвідування практичних занять є обов'язковим. З відвідування нараховується 3 бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне відрядження) навчання може відвідуватись дистанційно за умови погодження з викладачем. У такому випадку бали із практичних занять нараховуються за результатами надісланих відео виконаних завдань за темами курсу.

Політика щодо діяльності на заняттях. Під час практичних занять створюється творчий простір для формування практичних умінь і навичок роботи в соціумі, у колективі тощо. На заняттях обов'язковим є дотримання правил роботи у групі, шанобливе ставлення до поглядів колег-студентів, налаштованість на творчу взаємодію та взаємодопомогу.

При оцінюванні враховується активність під час виконання завдань, прояв творчого сприйняття, креативність, індивідуальність, самостійність підбору прийомів і методів тощо. Усі види робіт бажано виконувати в окреслений викладачем термін.

Політика щодо дедлайнів та перескладання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчий бал: пппрапрактичні (аудиторні) заняття на 2 бали, самостійні завдання на 3 бали. Перескладання модулів та заліку відбувається за дозволом декана за дозволом за наявності поважних причин (хвороба, особливі умови воєнного стану країни).

**VIII. Основні
Інформаційні
ресурси**

Зазначають кілька основних джерел (підручники, посібники, статті, монографії, інтернет-ресурси тощо) для вивчення навчальної дисципліни

1. **Антонюк А.** (2000) Постановка голосу / Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Українська ідея.
2. **Дорошок, В. Д.,** Сливацький М.Ю. (2007). Основи вокально-педагогічної творчості вчителя музики / В. Д. Дорошок, М. Ю. Сливацький. Івано-Франківськ.
3. **Гребенюк Н. Є.** (1998). До проблеми формування вокально-виконавських навичок у співаків-початківців: методична розробка. Харків: ХГП.
4. **Гнидь, Б.** (1997). Історія вокального мистецтва. КНМАУ.
5. **Микиша, М.** (1965). Практичні основи вокального мистецтва. К.: Музична Україна.
6. **Тоцька, Л.** (2014). Педагогічні принципи розвитку виконавської майстерності культури магістрантів-вокалістів. Професійна мистецька освіта і художня культура: виклики ХХІ: матер. Міжнарод. наук.-практ. конф., 16-17.10. Київ., С. 422–431.
7. **Тоцька, Л.** (2012). Вокально-виконавський стиль «Bel canto»: історико-теоретичний аспект. *Педагогічні науки*, 107. С. 208-217.
8. **Тоцька, Л.О.,** Гришко В.Д., Заболоцький Ю.М. (2024). Методичні основи сучасного вокалу. Київ: УДУ. 116 с.
9. **Юцевич, Ю.** (2003). Музика: Словник-довідник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан.
10. **Юцевич, Ю.** (1998). Теорія і методика формування та розвитку співацького голосу. К.8.

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри Вокального виконавства протокол № 4 від 20.11.25
